

Профілактика кліщового енцефаліта

Кліщі - група членистоногих класу паукообразних. Питаясь кров'ю позвоночних, кліщі стали специфічними переносчиками і хранителями возбудителів багатьох захворювань тварин і людини. На території нашої країни кліщі являються переносчиками енцефалітів, лихомарок, чуми, кліщового возвратного тифу і т. д.

Для людини представляють небезпеку тільки дорослі особини, заражені вірусом. Цикл розвитку кліща від 3 до 5 років, відповідно, небезпечні кожні роки одразу декілька поколінь кліщів. Період активності кліщів починається в квітні і може продовжитися до жовтня, досягаючи, в залежності від температури і вологості повітря, декількох піків.

Кліщі підстерігають свою жертву в характерній позі з висунутими вперед кінцівками, на яких знаходяться обонятельні органи. Кліщі відчувають наближення людини або тварини за 10—15 метрів і планують на жертву з поривами вітру, орієнтуючись за запахом. Прицепившись до людини кліщ відшукують підходяще місце і присасуються, причому тільки на ніжну шкіру (за вухо, під грудьми, на шию).

Кліщовий енцефаліт - гостре інфекційне захворювання, характеризується лихомаркою, інтоксикацією і ураженням нервової системи, що призводить до розвитку паралічів. Зараження людини відбувається при присасуванні кліща, зараженого вірусом кліщового енцефаліта. Больної як джерело інфекції для оточуючих не небезпечно.

Перенесене захворювання залишає стійку невосприимчивість до хвороби, але у деяких людей вірус зберігається в організмі, обумовлюючи хронічні форми захворювання.

Від роботи в лісі або саду, їдучи на пікнік, збираючи гриби-ягоди або на рибалку, при роботі в полі в період активізації кліщів необхідно дотримуватися заходів обережності і проводити наступні заходи.

1. Форма одягу. Треба носити спеціальну (наглухо застегнуті комбінезони з капюшоном) або пристосовану (звичайну чоловічу) одяг. Брюки необхідно заправляти в сапоги, рубашки - в брюки, туго затягивая широким поясом, манжети і воротник щільно застегивати, голову і шию - захищати капюшоном, платком або іншим головним убором.

2. Контроль в лісі. Треба проводити самоосвіди і взаємоосвіди одягу не рідше трьох разів в течение робочого дня (вранці, в час перерви на обід і по закінченні роботи). Освіди проводити не під пологом лісу, а на сухих відкритих місцях.

3. Контроль після роботи. По поверненні з лісу необхідно ретельно оглянути одяг і тіло, прочесати волосся густим гребешком. Знайдені кліщі зняти, зжечь. Їх не можна кидати на землю або давити руками: при раздавленні кліщів інфекція може бути занесена на слизові оболонки очей, носа, рота.

4. Удалення кліщів. Присосавшегося кліща необхідно зняти без промедлення. Вперше рекомендується намазати будь-яким маслом ділянку тіла з кліщем. Масло закупоривает дихальні отвори на тілі кліща, і через 10-15 хвилин його можна легко витягнути з ранки. Щоб не оборвался «хоботок» витягувати слід дуже обережно. Місце присасування обробити йодом. Якщо «хоботок» кліща відірвався і залишився в шкірі, він може викликати набуття. Хоботок обов'язково треба видалити голкою (передчасно прокаленою), а ранку - продезинфіцировать.

Захворювання передається не тільки при укусі кліща, але і при знищенні його на тілі. Особливо небезпечно, коли кров від раздавленого кліща потрапляє на пошкоджену шкіру або на слизові оболонки очей, рота, носа.

Їдучи в ліс, можна взяти луковичку або настоянку прополіса. Якщо на тілі знайдено присосавшийся кліщ, на нього наносять декілька крапель настоянки. Через 1-2 хвилини кліща видаляють. Одночасно 15-20 крапель прополіса, розбавив водою, приймають всередину.

Луковичка розрізається пополам і прикладається до тіла в місці укусу одразу ж після видалення кліща. З допомогою цього простого прийому видаляються занесені токсини.